

Srečna božična noč.

P prvi sneg je pobelil zemljo. Ptice selivke so že zdavnaj odplule v gorkejšje kraje, le nadležni vrabci in kričave vrane so se še potikale okolu človeških bivališč.

V tem mrzlem času nekako je stopala stara Reza proti svojemu domu. Mrak se je delal, in mrzla sapa ji je brila v suhi, koščeni obraz. Na hrbtu je imela koš in notri skoro vse svoje premoženje — a še to so ji večinoma dali dobri ljudje.

Približevali so se božični prazniki, katerih se veseli slednje človeško srce. Saj se takrat spominjamo rojstva Zveličarjevega, ki je za nas slednjega dal svoje življenje.

In vendar ni bila uboga Reza vesela. Še vselej je komaj pričakovala božičnih praznikov, a letos se jih je skoro bala. Stara je bila in čisto zapuščena na svetu. Pred nekaj leti ji je umrl mož in od tedaj sta se morala preživiti sama s sinom Antonom.

Kmalu po moževi smrti je šel Anton v Ameriko, da bi kaj prislužil za svojo revno mater in zase. Ona mu je branila in ga prosila, naj dela raje doma za manjšo plačo, kot da bi šel v daljnjo Ameriko, odkoder ga morda nikdar več ne bo. Ker ji je obljubil, da se čez tri leta gotovo vrne, ga je blagoslovila, in odšel je.

Večkrat je potem pisal in poslal denarja domov, da je mati lažje živela. Predno so pretekla tri leta, ji je pisal, da se vrne hkoncu poletja domov. Kako je bilo takrat veselo srce stare matere! Dan na dan je hodila gledat na bližnji holmec, odkoder je pričakovala sina.

Kolikokrat je molila zanj in prosila Boga, da bi ga še enkrat videla v življenju! A sedaj je tako blizu svidenje.

V par tednih se je Reza vsa izpremenila. Postala je veselejša in zdelo se ji je, kakor bi bila dvajset let mlajša. Toda čas je tekkel, a sina ni bilo domov. Minil je teden, dva, cel mesec, a ni ga bilo.

Kakor gloda črv drevesce pod kožo, da se mora posušiti, tako je glodala materinska skrb staro Rezo. Postajala je tiha in otožna. Njena suha lica so pogosto rosile solze. Trpela je na tihem in molila, kajti slutila je veliko nevarnost.

Neke nedelje popoldne je šla Reza vprašat k županu, če kaj ve, kdaj pride spet kak parnik iz Amerike. Izvedela je, da se je pred nekaj tedni potopil velik parnik in da je utonilo več ljudi, med njimi tudi nekaj Slovencev.

Od tedaj je začelo staro Rezo trikrat bolj skrbeti, da bi ne bil med njimi tudi njen sin. Drugega ni mogla več kot moliti, neprestano moliti. Ker ni dobila nobenega pisma več, je zares mislila, da je njen Anton že med mrtvimi, daleč tam sredi morja, ločen od svojcev in rodne zemlje . . .

* * *

Bilo je na sveti večer. Po ledenih poljanah je naletaval sneg v gostih kosmičih in oster sever je bril v obraz pobožnim množicam, ki so hitele v božji hram molit novorojenega Zveličarja. Po hribih in dolinah so se čuli ubrani zvonovi, ki so veličastno doneli skozi nočno temo.

Ob tem času je stopal po poti, ki drži ob gozdu proti cerkvi, mlad mož, oblečen v popotno haljo. Težko je stopal po slabi gazi, vendar ustaviti se ni hotel. Prišedši do cerkve gre noter in poklekne pred stranski altar, da bi ga nihče ne videl ter začne moliti.

Po dokončani službi božji zapusti cerkev zadnji ter krene ob drugi strani proti vasi.

Nepopisna čustva so ga prevzemala, ko je stopal proti rojstni koči.

Prišedši do kočice, vidi, da gori notri še luč, kakor je to pobožna navada povsod to sveto noč.

Nalahno potrka na vrata. Čez nekaj časa pride odpirat stara slabotna ženica. Komaj izpregovori sin, ga že spozna mati.

Ne dá se popisati veselje, ki je v zgodnjem jutru zavládalo v nizki koči . . .

Bila je to sveta noč, kakoršne še ni pomnila stara Reza. Mati in sin sta pokleknila pred novorojenega Jezusčka in se zahvalila za srečno vrnitev. Anton je potem pripovedoval, kako bi bil kmalu utonil, da se ni še pravočasno oklenil vesla nekega mornarja, kateri ga je potegnil do čolna, da je zlezel vanj.

Zjutraj je bil velik dan, ko sta vstala mati in sin. Prva pot je bila v cerkev, kjer sta se še enkrat zahvalila Zveličarju, da se spet vidita po tako dolgi ločitvi.

Ko sta se vračala domov, je rekla stara mati: „Velikokrat me je že uslišal milostljivi Jezusček, ko sem ga prosila milosti. A da me bo še na jesen življenja tako razveselil, tega si skoro nisem mogla misliti! Češčeno bodi njegovo sveto ime!“

Osojski.

Kaj vse Miklavž vé!

Predlanskim o sv. Miklavžu se je Zorinovemu Tončku res slaba godila. Seveda, repa in šiba — to že niso darovi, da bi jih bil človek posebno vesel. In še kakšna šiba! Brezovka s petimi vrhovi! Vsak vrh pa je imel listek, kjer je bil zapisan en Tončkov greh. Po pravici in odkrito povedano, Tonček ni boljšega zaslužil. Bil je ves drugačen kakor brat Lojzek. Kratko in malo: bal se je vsake hvale, zato ga tudi niso hvalili ne v šoli, ne doma in najmanj sosedje po vasi.

A prebrisan je bil. Ni verjel vsega in vsakemu kar na besedo. To njemu ni šlo v glavo, kako more Miklavž vedeti vsakega otroka napake in vrline. Mati so sicer vedno trdili to, a verjel ni. No in če bi Miklavž vedel, da on ni priden, tolažil se je s tem, da se Miklavž lahko zmoti, in dá njemu vse dobro mesto Lojzku, ker bo delil v temi. Da se je opekel, sem povedal že od začetka, pa prišel je tudi do pričanja, da Miklavž res vse vé!